

Hemsedal kommune

FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS
Norge

Deres ref.	Vår ref.	Dato
	19/02109-9	19.01.2021

Tilleggsinformasjon til søknad om ny utslippstillatelse for Trøim renseanlegg - Svar på orientering og varsel om gebyr

Hemsedal kommune søkte om revidert utslippstillatelse for Trøim renseanlegg (Trøim RA) den 06.11.2020. Viser til svarbrev fra Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) i Oslo og Viken, datert 14.12.2020, referanse 2020/37759, som etterspør mer dokumentasjon:

- 1. Tabell 22 i søknaden er ei oversikt over private avløpsanlegg i Hemsedal med kapasitet større enn 50 pe. Vi ber om at de inkluderer ei kolonne i tabellen der de angir kva tettbebyggelse kvart anlegg hører til. Avgrensing av tettbebyggelse skal gjerast etter forureiningsforskrifta § 11-3 bokstav k.*
- 2. Vi ber dykk også opplyse oss om det ligg andre avløpsreinsanlegg i same tettbebyggelse som Trøim med kapasitet mellom 50-2000 pe. Dette gjeld også Ulsåk og Tuv reinsanlegg.*
- 3. Kor i reinseprosessen blir det fortrykka våtslammet frå Ulsåk slept på Trøim reinsanlegg? Er dette punktet før eller etter innløpsprøvetakaren?*
- 4. Det er angitt i søknaden at høyringsinstansar er relevante offentlege organ og mynde, organisasjonar som tar vare på allmenne interesser som vedtaket angår eller andre vedtaket kan ha konsekvensar for. Vi ber om at de sender inn ei liste over aktuelle høyringspartar.*

Svar følger under:

- 1. Søknaden har bare 20 tabeller. Det antas at dere viser til tabell 22 i vedlegg 8 – Hovedplan for avløp og Vannmiljø 2018-2030. Oppdatert tabell er vedlagt (vedlegg 1). I Hemsedal kommune er det stort sett relativt små kapittel-13-anlegg for fritidsboliger. Avstandene er ofte større enn 50 meter slik at det er ledningsnett som definerer områdeavgrensningen til renseanlegget, ikke avstanden mellom husene. Ulsåk renseanlegg er kommunalt eid og drevet. Tuv renseanlegg er planlagt tilkoblet Trøim renseanlegg i løpet av få år, og er inkludert i pe-beregningen i søknaden. Øvrige renseanlegg er privat eid og drevet, og utenfor tettbebyggelsen til Trøim RA.*

2. Det ligger ingen kapittel-13-anlegg innenfor tettbebyggelsen til Trøim RA i dag. Tuv renseanlegg er planlagt tilkoblet Trøim i løpet av 2022. Da vil Tuv rensedistrikt/avløpsanlegg bli en del av Trøym tettbebyggelse fordi ledningsnettets strekker seg dit (forurensningsforskriften §11-3 bokstav k andre ledd), selv om tettbebyggelsen er adskilt etter avstandsregelen (forurensningsforskriften §11-3 bokstav k første ledd). Derfor er Tuv renseanlegg inkludert i pe-beregningen i søknaden. Øvrige kapittel-13-anlegg ligger utenfor Trøym tettbebyggelse definert etter forurensningsforskriften §11-3 bokstav k.
3. Våt slam fra Ulså RA blir tilført direkte i slamsiloen på Trøim RA ved hjelp av en slamsugebil. Slammet fra Ulså har tørrstoffinnhold (TS) på 2-4%. Det slippes på i gjennomsnitt 12m³/uke våt slam fra Ulså RA til Trøim RA. Våt slam fra slamsiloen er en blanding av «Ulsåslam» og «Trøimslam», men inneholder en betydelig større andel «Trøimslam» - i og med at Trøim er et større anlegg med større slamproduksjon (Tabell 1). Slammet blir så avvannet i en dekanter (sentrifuge) og ført til containere. Slammet kjøres deretter til kompostering på Hagaskogen komposteringsanlegg. Slam i kontainerne har TS på om lag 30%. Rejektvann fra dekanter blir ledet med selvfall til bioreaktorer i MBBR-prosessen og deretter videre til flotasjon (kjemisk rensing). Det er etter innløpsprøvetakeren. Det er plassert etter innløpsprøvetakeren fordi størsteparten av fosforet og det organiske materialet allerede har passert innløpsprøvetakeren én gang (>90% av slammet stammer fra Trøim RA). Det vil gi kunstig høye innløpskonsentrasjoner om rejeckt vannet skal passere innløpsprøvetakeren på nytt. Kunstig høye innløpskonsentrasjoner gjør det enklere å klare renskravet som er gitt i %. Derfor er det mer hensiktsmessig å føre rejeckt vannet tilbake i rensprosessen etter innløpsprøvetakeren. Denne ordningen er godkjent av Norsk Akkreditering.

Tabell 1 Slamproduksjon på Trøim og Ulså renseanlegg.

År	Total m ³ /år	Ulså m ³ /år	Trøim m ³ /år	Ulså %-andel av total	Trøim %-andel av total
2017	7694	620	7074	8,1	91,9
2018	8780	620	8160	7,1	92,9
2019	7603	686	6917	9,0	91,0
2020	6271	585	5686	9,3	90,7

4. Forslag til høringsparter følger under.
- NVE
  - Hemsedal elveeigarlag
  - E-CO
  - Mattilsynet, Avdeling Nordre Buskerud, Hadeland og Valdres (Gol)
  - Fylkeskommunen
  - Gol kommune
  - Naturvernforbundet i Buskerud

Hemsedal kommune er innforstått med at fristen for kommentarer til gebyrvarselet er utløpt. Vi ønsker allikevel å bemerke at saksbehandlingsgebyret er svært høyt sammenlignet med kommunens egne satser for behandling av store kapittel-13-anlegg. Kommunen tror faktisk ressursbruk er nærmere sats 4 enn 3, og håper Statsforvalteren går ned en gebyrsats om så er tilfellet.

Vedlegg:

1. Kapittel-13-anlegg og tettstedsvurdering

Med helsing

Jonas Bakko Enoksen

Godkjent og ekspedert utan underskrift

Tettstedsvurdering

Tettsted	Anleggsnavn	Dimensjonerende kapasitet (pe)	Kommentarer
Grøndalen	Fjellstølane og Holstein Sa	180	OBS! Løyvene blir til sammen over 2000 pe, men utbyggingspotensialet i dagens planer blir under 2000 pe.
	Grøndalen Miljøanlegg	2000	
Total		2180	
Markegardslia	Jonstølane Driftsselskap	140	basert på VA-plan til regplan Storevatn F7
	Storevatn hyttefelt	324	
	Halbjørhus og Slettostølen	104	
	Markegardslia Avløp	300	
Total		868	
Lykkja	Bergastølslåtta	120	
	Hovdestølen	60	
	Sameiget Storejordet RA	190	
Total		370	
Årust/Eikre	Årust/Eikre hyttefelt II	100	
	Årust/Eikre hyttefelt I	75	
Total		175	
Trøym	Tuv	500	
	Trøim	6000	
Total		6500	

Anleggsnavn	Anleggseier/ansvarlig	Renseprinsipp	Dimensjonerende kapasitet (pe)	Resipient	Tettsted
Hesthauganen hyttefelt v/Bjøberg	Ingrid Smith	Infiltrasjonsanlegg	70	Grunnen/ Mørkedøla	Hesthaugane
Ljostugu renseanlegg (Krik/ Hemsedal fjellhotell)	Ola Arnfinn Haraldset, org.nr 969 925 036	Bio-flow 375-9	375	Grunnen/ Mørkedøla	Lio
Markegardslia Avløp	Gunnar Lirhus	Infiltrasjonsanlegg	300	Grunnen/ Storevatnet	Markegardslia
Bergastølen	Bergastølen Vel	Infiltrasjonsanlegg	82	Grunnen/ Storevatnet	Bergastølen
Fjellstølane og Holstein Sa	Fjellstølane og Holstein SA, orgnummer 994 873 490	Infiltrasjonsanlegg	180	Grunnen/ Grøndøla	Grøndalen
Jonstølane Driftsselskap	Jonsstølane Driftsselskap SA	Kjemisk-biologisk	140	Grunnen/ Storevatnet	Markegardslia
Jonstølane Felt A	Jon Halbjørhus	Haco våtmarksfilter	70	Grunnen/ Storevatnet	Jonsstølane
Golf Alpin	Hemsedal Golf Alpin Velforening	Wallax renseanlegg800	1000	Hemsi/ Eikredammen	Golf Alpin
Sameiet Storejordet RA	Sameiet Storejorde Renseanlegg, org nr 913 237 560	kjemisk-biologisk	190	Grunnen/ Tisleia	Lykkja
Grøndalen Miljøanlegg	GRØNDALEN MILJØANLEGG AS, org nr. 985 770 212	Kjemisk-biologisk	2000	Grunnen/ Grøndøla	Grøndalen
Bergastølslåtta	Eivind Walther Larsen	Kjemisk-biologisk	120	Grunnen/ Tisleia	Lykkja
Ålrust/Eikre hyttefelt II	Jordsameige 52/100 v/Per Gunnar Markegård	Kjemisk-biologisk	100	Grunnen/ Storevatnet	Ålrust/Eikre
Ålrust/Eikre hyttefelt I	Jordsameige 52/100 v/Per Gunnar Markegård	Infiltrasjonsanlegg	75	Grunnen/ Storevatnet	Ålrust/Eikre
Halbjørhus og Slettostølen	Halbjørhus og Slettostølen v/ Einar Kristoffer Bustnes	Kjemisk-biologisk	104	Grunnen/ Storevatnet	Markegardslia
Gravarsletto	Lars Arne Markegård	Infiltrasjonsanlegg	65	Grunnen/ Hemsi	Gravarsletto
Hovdestølen	Morten Bjørn Gulbrandsen	Kjemisk-biologisk	60	Grunnen/ Tisleia	Lykkja

Muren hyttefelt	John Wøllo og Knut Fausko	Kjemisk-biologisk	90	Grøndøla	Muren
Tuv RA	Hemsedal kommune	Infiltrasjon	500	Grunnen/ Hemsil	Trøym fra ca 2022
Ulsåk RA	Hemsedal kommune	Grundfos BioBooster	2000	Hemsil	Ulsåk